

Nr 534

Av herrar **Sveningsson** och **Kronstrand**, *i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 58, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 3 juni 1949 (nr 314) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv, m. m.*

I proposition nr 58 hemställer Kungl. Maj:t att giltighetstiden för lagen om bankaktiebolags kassareserv förlänges ytterligare ett år till den 1 juli 1961 samt att ränteregleringslagen likaledes förlänges till samma datum. Båda lagarna har karaktär av beredskapslagstiftning.

Lagen om kassareserv

Variationer av bankernas kassareservskvoter är som penningpolitiskt instrument ett komplement till andra åtgärder inom den penningvårdande politiken, vilken måste bygga på en efter skiftande lägen avpassad kredit-, penning- och räntepolitik. Tanken bakom beredskapslagstiftningen om bankernas kassareservskvoter är således, att lagstiftningen skall finnas att tillgå i vissa lägen, t. ex. vid stor tillgång på likvida medel inför ett inflationshot och då i kombination med andra penningvårdande åtgärder. I sakens natur ligger, att kravet på högsta kassareserv måste avpassas med hänsyn till de risker för desorganisation av kreditmarknaden som en alltför hög kassareservshållning kan medföra. En alltför hög kassareservskvot inkräktar på bankernas möjligheter att på ett smidigt sätt fylla sin funktion som förmedlare av kredit till näringslivet. Den beredskapslagstiftning om kassareserver, för vilken Kungl. Maj:t nu anhåller om fortsatt giltighet, innehåller bestämmelsen att maximikravet om kassareserv skall kunna bestämmas till 50 % av bankens kassakrävande förbindelser. Med hänsyn till de omständigheter som berörts i det föregående är enligt vår mening en sådan bestämmelse alltför vittgående. Den i beredskapslagstiftningen angivna kvoten bör bestämmas till högst 35 %. Vi förutsätter, att vid en eventuell tillämpning av lagstiftningen kassareservskraven efter förhandlingar differentieras med hänsyn till skilda bankers förhållanden.

Ränteregleringslagen

Beredskapslagstiftningen om räntereglering tillkom hösten 1951. Den blev då föremål för mycket hård kritik under remissbehandlingen och avstyrktes

av så gott som samtliga hörda remissinstanser. Den avstyrktes vid detta tillfälle även av lagrådet. Lagstiftningen har aldrig tillämpats.

Det bör erinras om att ränteregleringslagen ingick i den penningpolitik som regeringen tidigare förde och som i sina grunddrag övergavs under år 1955. Vid sådant förhållande och med hänsyn till att lagstiftningen skulle, om den sattes i kraft, komma att verka svårt desorganiserande på kredit- och kapitalmarknaden och allvarligt försvåra marknadens normala funktionssätt, saknas anledning att förlänga lagstiftningen.

Med hänsyn till det anförda hemställer vi,

att riksdagen måtte

1) med ändring av vad Kungl. Maj:t hemställt i proposition nr 58 för sin del besluta sådan lydelse av 1 § lagen angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv, att relationstalet mellan bankaktiebolags kassareserv och förbindelser fastställles till 35; samt

2) avslå det i propositionen framlagda förslaget om ytterligare förlängning av ränteregleringslagen.

Stockholm den 9 mars 1960

Ragnar Sveningsson

J. Kronstrand